

Bymiljøpakken

Styringsgruppemøte Bymiljøpakken

Referat 22. april 2020

Møtetidspunkt: Del 1: Onsdag 22. april 2020, kl. 08.30 – 11.00
Del 2: Tirsdag 28. april 2020, kl. 18.00 – 20.35

Møtested: Microsoft Teams

Deltakere		Tilstede del 1 og 2	Forfall
Statens vegvesen	Bjørne Grimsrud	X	
Jernbanedirektoratet	Anita Skauge	X	
Rogaland fylkeskommune	Marianne Chesak	X	
Stavanger kommune	Kari Nessa Nordtun	X	
Sandnes kommune	Stanley Wirak	X	
Sola kommune	Tom Henning Slethei	X	
Randaberg kommune	Jarle Bø	X	
Fylkesmannen i Rogaland	Lone M. Solheim	X	

I tillegg møtte (dersom ingen merknad i parentes: møtte til begge møtene): Alberte Ruud, Tone Oppedal, Åshild Watn SVV, Regine Benz, Fylkesmannen, Gunn Jorunn Aasland, Nina Prytz (del 1), Leif Arne Moi Nilsen, Kjartan Lunde; Frode Myrhol (del 2) Stavanger kommune, Leif Ims, Ragnhild Njå, Sigurd Sjursen (del 2) Sandnes kommune, Rune Veenstra, Sola kommune, Tonje Kvammen Doolan, Magne Fjell Randaberg kommune, Arne Bergsvåg, Alexander Rugert-Raustein, Inge Smith Dokken, Tom Kalsås, Gottfried Heinzerling, Marie Koch Singelstad, Andreas Sagen, Jonas Meling, Undi Torstensen, Astrid Eide, Harald Bøhn (del 1), Charlotte Sørås, Elisabeth Huse, Rogaland fylkeskommune, Øysten Sørhaug,

Jernbanedirektoratet, Linn Falch, Espen Strand Henriksen (del 2) Kolumbus, Kjersti Sandvik Bernt, Gaute Risa og Tina Jacobsen, sekretariatet Bymiljøpakken, Tormod Andreassen (del 1), andre tilhørere, Sandnesposten, Stavanger Aftenblad, NRK Rogaland (del 2), Solabladet (del 2)

Agenda

Innspill til dagsorden

Sekretariatet bes å nummerere vedleggene ved utsending, samt bruke spor-endring funksjon på arbeidsdokumenter. Sandnes kommune etterspør periodiske økonomiske rapporter.

Sak 17/2020 Referat fra møte i styringsgruppen 13. februar 2020

Til sak 13/2020:

Bomstasjoner i Tananger, er det behov for ny stortingsproposisjon for å snu bomstasjonene? Spørsmål ble stilt i del 1 av møtet. Svar kom i del 2, under sak 30/2020 Eventuelt

Kostnadene ved flytting av bomstasjonene skal finansieres av bompenger, både for tidligere endringer og framtidige justeringer.

Til sak 16/2020

Det etterlyses tilbakemelding på fritakssøknadene i Sola kommune. Statens vegvesen kontakter administrasjonen i Sola kommune og avklarer.

Vedtak:

Referatet vedtatt, med de endringene som kom inn i møtet.

Sak 18/2020 Innspill v/Næringsforeningen, NHO Transport og logistikk og Logistikkforeningen

Styringsgruppen mottok innspill fra Næringsforeningen i Stavangerregionen, NHO Transport og logistikk og Logistikkforeningen i brev datert 2. september 2019, Tormod Andreassen fra Næringsforeningen holdt et innlegg om betydningen av Transportkorridor vest og andre prosjekt i Bymiljøpakken.

Vedtak:

Tatt til orientering

Sak 19/2020 Organisering av sekretariatet

Styringsgruppen legger til grunn at sekretariatet skal rapportere til styringsgruppen, uavhengig hvor det formelle arbeidsgiveransvaret blir lagt.

Det er viktig å understreke at sekretariatet skal behandle alle partene på lik linje, og er nøytralt og uavhengig.

Rogaland fylkeskommune er byggherre for de fleste prosjektene i porteføljen, og har støttefunksjoner lokalt som sekretariatet kan benytte seg av.

Ordningen bør evalueres etter ett år.

Vedtak:

Sekretariatet organiseres hos Rogaland fylkeskommune. Ordningen skal evalueres etter ett år.

Sak 20/2020 Styringssystemer

Rogaland fylkeskommune og Statens vegvesen orienterte om sine styringssystemer.

Vedtak:

Presentasjonene tas til orientering. De ulike prosjekteierne forplikter seg til å legge fram sak for styringsgruppen før de er i ferd med å gå over styringsrammen.

Sak 21/2020 Styringsmål og kostnadsgjennomgang for prosjekter i Bymiljøpakken

Styringsgruppen har gjennom fremforhandlet forslag til byvekstavtale en økonomisk ramme og en prioritert liste. Fra statens side er det imidlertid en forventning om at porteføljen i byvekstavtalen blir dimensjonert til den faktiske inntektsstrømmen før regjeringsbehandling av avtalen.

Statens vegvesen har utarbeidet et utkast til brev om effektiviseringstiltak i Bymiljøpakken på vegne av styringsgruppen, som ble drøftet på møtet.

Det er enighet om at alle prosjektene skal effektiviseres. Alle prosjektene skal være med i porteføljen, som skal ned til kostnadsramme. Det legges inn en foreløpig vurdering av effektiviseringspotensial i listen over prosjekt.

Det arbeides videre med framdrift for opplegg av kostnadsgjennomgang av prosjektene i porteføljen. Planen er å ha klart et opplegg til møtet i juni, og gjennomføring høsten 2020.

Styringsgruppen ønsker å få en bekreftelse fra Samferdselsdepartementet på at den foreløpige vurderingen av situasjonen og planlagt fremdrift for effektiviseringstiltak omtalt i brevet er tilstrekkelig for å få regjeringsbehandling av forslag til byvekstavtale så raskt som mulig.

Vedtak:

Prosjekteierne arbeider videre med styringsmål og kostnadsreduksjoner i prosjektene.

Statens vegvesen justerer brevet til Samferdselsdepartementet i henhold til innspill, og sender den ut på høring til styringsgruppen før den oversendes departementet.

Styringsgruppen legger følgende fremdriftsplan til grunn i det videre arbeidet:

- 1) Mai/juni 2020: Det utarbeides et arbeidsopplegg for kostnadsgjennomgang av prosjektene i porteføljen, basert på premissene beskrevet over.
- 2) Høsten 2020: Partene samarbeider om effektiviseringstiltak for prosjektene, med prosjekteier som hovedansvarlig. Prosjekteier kommer tilbake til styringsgruppen med nye styringsmål/styringsrammer for prosjektene etter hvert som de blir klare.
- 3) Desember 2020: Styringsgruppen fatter vedtak om effektiviseringstiltak som gir balanse mellom inntekter og utgifter i prosjektporteføljen.

Sak 22/2020 Status Nord-Jæren pakka (Jærenpakke 1)

Rogaland fylkeskommune orienterte i møtet om at overskridelser i Nord-Jæren pakka får konsekvenser for Bymiljøpakken. Dette har i hovedsak to årsaker:

- Fv. 505 Foss Eikeland – Skjæveland har blitt dyrere
- Økonomisk underskudd fra pakken blir overført til Bymiljøpakken

Tre gjenværende gang- og sykkelveiprosjekter i Nord-Jærenpakka har derfor blitt stanset, sammen med opsjon for å bygge ut Brunnesveien.

Styringsgruppa tar saken svært alvorlig. For å unngå en slik situasjon i framtiden må det utvikles et bedre styrings- og økonomisystem, og styringsgruppa må bli jevnlig informert om framdrift og kostnader for prosjekter i porteføljen.

De tre gjenværende prosjektene i Nord-Jæren pakka skal inngå som en del av den videre porteføljestyringen av Bymiljøpakken.

Statens vegvesen foreslår at styringsgruppa kan orienteres om den økonomiske oversikten ved følgende tidspunkt:

- Rekvisisjonsplan for bompenger som sendes Ferde cirka januar/februar hvert år
- Tertialrapporteringer, eller oftere ved behov
- Årlig resultat

I del to av møtet ble det lagt fram to forslag til ekstern gjennomgang av forholdene i saken fra hhv Statens vegvesen og lokale parter.

Vedtak:

Det gjennomføres en ekstern gjennomgang av prosjektet fv. 505 Skjæveland – Foss Eikeland. Oppdraget skal utføres av en utenforstående og nøytral part. Det anbefales å bruke Rogaland revisjon, med bistand fra internrevisjonen i Statens vegvesen, Hensiktene med den eksterne gjennomgangen er å bidra til et enda bedre grunnlag for organisatorisk læring for å unngå at lignende utfordringer beskrevet i sak 22/2020 skal skje i fremtiden.

Det utarbeides en rapport som bl.a. tar for seg følgende forhold;

1. Beskrivelse av økonomisk status, også i forhold til at en så stor forventet gevinst/besparelse kunne resultere i et så stort underskudd.
2. Har det vært svikt i økonomisk oppfølging av delprosjekter, når ble det kjent at FV 505 Skjæveland - Foss-Eikeland ville gå på store sprekk og hvorfor ble det ikke rapportert videre tidligere?
3. Hvordan har rapportering og ansvar for rapportering fungert mellom fylkeskommunen, Statens vegvesen og styringsgruppens sekretariat? Hvordan har overføringer av midler fra Nord-Jæren bompengeselskap og Ferde fungert?

4. Har det vært uklare ansvarsforhold?
5. Forslag til forbedringer i styringssystemer og rapportering, herunder forslag til en felles ledelsesstruktur med helhetlig rapporteringsansvar til styringsgruppen for å unngå ansvarspulverisering og for å sikre en samordnet, felles ledelse.

Partene utarbeider så raskt som mulig et mandat for oppdraget, i tråd med føringer omtalt over. Oppdraget begrenses oppad til 200.000 kr. (ekskl. moms). Endelig rapport legges frem for styringsgruppen før sommeren 2020.

Det legges fram en sak i neste møte med forslag til mandat og oppdragsbeskrivelse for ekstern gjennomgang.

Til neste møte skal også legges fram en sak om sekretariatets interne organisering og kapasitet.

Sak 23/2020 Årsbudsjett 2020 - revisjon

Sekretariatet orienterte om revidert årsbudsjett 2020 basert på nye føringer og finansielle midler i ny byvekstavtale.

Styringsgruppen ba spesielt om at midler til planlegging under punkt 2.7 i årsbudsjettet blir spesifisert.

Vedtak:

Sekretariatet bes arbeide videre med revisjon av årsbudsjett 2020 basert på innspill gitt i møtet, som legges fram til neste møte 13. mai 2020.

Sak 24/2020 Handlingsprogram 2021 – 2024

Sekretariatet orienterte om forutsetninger for et førsteutkast til Handlingsprogram 2021 – 2024, basert på nye føringer og finansielle midler i ny byvekstavtale. Likviditetsanalyse viser at det ikke er midler til alle prosjekt som er spilt inn i perioden. Det ble presentert fire scenarier for justert portefølje innenfor lånerammene,

Prosjektene som er foreslått prioritert i perioden 2021 - 2024 er basert på innspill fra partene så langt i prosessen, med hovedvekt på 2021. Prosjektene som er omtalt og prioritert spesielt i byvekstavtalen er inkludert. Prosjekter som ikke er omtalt spesielt i byvekstavtalen, og som ikke har vedtatt reguleringsplan, er ikke inkludert i handlingsprogrammet. Disse prosjektene må vurderes i neste revisjon.

Kostnadsestimatene tar ikke høyde for eventuelle kostnadsreduksjoner som skal ses nærmere på ref. sak 21/2020.

Sekretariatet ba om innspill og retning på hva som skal prioriteres de neste årene.

Styringsgruppen ber om å få presentert et anbefalt scenario til neste møte basert på best bidrag til måloppnåelse.

Vedtak:

Sekretariatet bes arbeide videre med Handlingsprogram 2021 – 2024 basert på innspill gitt i møtet. Et anbefalt scenario som beskriver måloppnåelse presenteres til møte 13. mai 2020.

Sak 25/2020 Auglendshøyden

Statens vegvesen orienterte i møtet at det er funnet midler over vedlikeholdsbudsjettet i Statens vegvesen til å utvide tunnelen i sørgående retning til tre felt. Det er ikke midler til å utvide tunnelportalene.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 26/2020 Bomplassering på Lura

Statens vegvesen orienterte om utredning av ny bomplassering på Lura. Sandnes kommune trekker ønsket fra reforhandlingene av byvekstavtalen, om å flytte eller endre bomstasjoner på Lura.

Sandnes kommune sender over områdeutvalgets ønske om vurdering av avkjørsler og trafikksikkerhet på Lura, til Statens vegvesen.

Vedtak:

Styringsgruppen tar Sandnes kommunes ønske om likevel ikke å justere bompasseringen på Lura til etterretning.

Sak 27/2020 Reduserte billettpriser og bedre kollektivtilbud

Fylkestinget i Rogaland behandlet sak om reduserte billettpriser og bedre kollektivtilbud i sitt møte 3. mars 2020.

Fylkestinget vedtok følgende:

1) Rogaland fylkesting slutter seg til Kolumbus sitt forslag til bruk av tilskudd til reduserte bompenger og økt kollektivsatsing og tilskudd til reduserte kollektivsatser, som er redegjort i saken.

2) Styringsgruppas innspill tas til følge ved at

- Rute 50 Lye-Bryne og rute 59 Boreringen – Klepp stasjon av Kolumbus tas ut.
- Videre oversendes forlag til økt ruteproduksjon i avtaleområdet (blant annet økt ruteproduksjon til Tjelta og mulig forlengelse av rute 27 via Vagletjørn) til Kolumbus for vurdering og eventuell effektivering.
- Fylkeskommunen kompensere for bortfall av inntekter på grunn av prisreduksjonen i fylkets takstsoner for Buss utenfor takstsonen Nord-Jæren. Det vil si at det er kun sonen som omfatter Nord-Jæren som blir omfattet av prisreduksjonen. Kompensasjonsbeløpet vurderes å være opptil 2 mill. kr. årlig ut ifra dagens salgsstatistikk.
- Frigjorte midler til takstreduksjon brukes til takstreduksjon av dagspass og ytterligere reduksjon av periodepass. Ny takst på dagspass blir 60 kroner (tidligere 95) og taksten på periodepass blir kr 600. Evaluering av nye takster foretas etter 6 måneder.
- Styringsgruppens vedtak angående en evaluering av tiltakene etter et års drift vil følges opp av fylkeskommunen.

På grunn av avlysning av forrige styringsgruppemøte 12. mars 2020, ble saken behandlet av styringsgruppen på epost 16-23 mars. Saken ble tatt til orientering.

Rogaland fylkeskommune sendte svar til samferdselsdepartementet innen fristen 1. april 2020.

Vedtak:

Vedtaket tas til orientering.

Sak 28/2020 Innspill til retningslinjer for sekretariatene for byvekstavtaler

Det ble orientert om at Statens vegvesen har meldt om et behov for å utarbeide noen enkle retningslinjer som gir føringer knyttet til byvekstavtale-sekretariatenes rolle og ansvar. I oppdraget inviterer SVV sekretariatene til å komme med innspill til disse retningslinjene, før et utkast sendes til styringsgruppene innen 15. juni.

Styringsgruppen støtter arbeidet med retningslinjer for sekretariatene. Styringsgruppen får retningslinjene til behandling når det er klart.

Vedtak:

Sekretariatet sender inn innspill til oppdraget basert på innspill gitt i møtet.

Sak 29/2020 Finansieringsavtaler og ansvar for bompengerekvisisjoner i Bymiljøpakken

Statens vegvesen har, med bakgrunn i regionreformen, sendt et brev til Rogaland fylkeskommune om overdragelse av ansvar for finansieringsavtaler. Det er naturlig at den største vegeieren i pakken tar dette ansvaret.

Styringsgruppen er enig i at fylkeskommunen tar ansvar for finansieringsavtaler og bompengerekvisisjoner. Rekvisisjonsansvar skal være begrenset til det som er avsatt i Handlingsprogrammet, uten nye fullmakter fra styringsgruppen.

Vedtak:

Ansvaret for finansieringsavtaler og ansvar for bompengerekvisisjoner organiseres hos Rogaland fylkeskommune.

Sak 30/2020 Eventuelt

Bomstasjoner i Tananger

Ordfører i Sola etterlyste status på endring av bomstasjoner i Tananger. Statens vegvesen informerte om at Stortinget kan orienteres om endringen i en samleproposisjon etter at endringene er gjennomført. Bompengeselskapet Ferde er bedt om snarlig å vurdere teknisk gjennomføring med kostnadsoverslag. Byggesøknad til kommunen sendes når det er avklart om portal må flyttes.

Status på endring av bomstasjoner tas opp i neste møte 13. mai 2020.

Saker fra møte 13. februar

Fylkesordfører etterlyste oppfølging av flere saker fra sist styringsgruppemøte.

Sak 6/2020: Stavanger kommune ber sekretariatet om å sjekke muligheten for å skille ut hvor stor andel næringstrafikk som oppnår månedlig passeringstak på 75 passeringer. Sekretariatet har sjekket med Ferde at det ikke er mulig å skille ut andel næringstrafikk som oppnår passeringstaket.

Byggesak på bomstasjon på Bybrua ble også etterlyst. Denne skal behandles i Stavanger kommune 7. mai.

Sak 16/2020: Søknad om fritak for bompenger – Madlaveien, Skjærbergveien, Kvernevikveien. Kommunen påklager vedtak om fritak på Lagårdsveien, som ikke er innvilget. Punkt to i denne saken, om månedlig passeringstak og timesregel ved inaktiv avtale er oversendt Ferde for avklaring. Etter flere purringer har sekretariatet ikke fått svar.

Det ble sendt skriftlig svar på spørsmål som ble reist i møtet 13. februar til Stavanger kommune. Framover er det ønskelig at spørsmål som blir reist i møtet og referatført sendes til hele styringsgruppen.

Inntekter og passeringstall

Sekretariatet sender tabell med inntekter og passeringstall til styringsgruppen så snart tall er klare fra Ferde.

Tilskuddsordning for byvekstområder

Fylkesmannen orienterte om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har kommet med ny tilskuddsordning for byvekstomtale-områdene. Det er mulig å søke om penger, se mer på nettsiden <https://www.fylkesmannen.no/Rogaland/Plan-og-bygg/Arealforvaltning/snakk-om-a-holde-hjulene-i-gang/>.

Sekretariatsleder

Intervju med kandidater til stillingen som sekretariatsleder pågår. Kan ha klar en kandidat i mai. Fram til ny leder er på plass, er Tina Jacobsen fungerende sekretariatsleder.